

בעזרה ש"ת
י"ב אלול

תשע"ט

מסכת: אבות

פרק: ג' / ד'

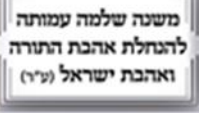
משנה: י"ח / א'

שתי משניות ליום משנה שלמה

י"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר משטפונשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

טאטי בן שמחה ע"ה

הבחור ניר חיים ע"ה ב"ר רחמים ורויטל דואני שיבלט"א

הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא אליהו כהן זצוק"ל

משנה י"ח

רבי אליעזר חסמא אומר, קנין הלכות קרבנות העוף ופתחי נדה, הן הן גופי הלכות כשלומד תורה יש לעסוק בעיקר בהלכות הנ"ל, היות והם עיקר התורה שעליהם מקבלים שכר על עמל הלימוד בהם. **תקופות** חכמת האסטרונומיה **וגמטריאות** הפיכת מילים הכתובות בתורה לסכום חשבונני, הם **פרפראות לחכמה** הם כמו דברי המתיקה שמגישים לקינוח. המשנה כמשל לסעודה, לימוד הלכות הקרבנות, והלכות נידה הם כמו המנה העיקרית של הסעודה שהאדם יותר מתאמץ באכילתם, אבל הם אלה שמזינים את האדם, ואילו לימוד חכמת המזלות והכוכבים וכן חישוב גימטריות במה שמופיע בתורה, אמנם נותנות לאדם תענוג בלימודם, כמו אכילת דברי המתיקה בסוף הארוחה, אך הם לא עיקר הלימוד שאדם צריך לעמול בו בלימוד התורה.

רבינו ברטנורא

קניין - קרבנות העוף קרויין קניין, לשון קן צפור. ויש בהן הלכות חמורות, כגון אם נתערבו חובה בנדבה, או עולה שמעשיה למעלה בחטאת שמעשיה למטה: ופתחי נדה - הלכות נדה שאבדה וסתה וצריכה לשמור עד שתחזור לפתחה. ופעמים שהיא צריכה לטבול צ"ה טבילות לדברי האומר טבילה בזמנה מצודה:

הן הן גופי הלכות - עיקר תורה שבעל פה, שמקבלים עליה שכר:

תקופות - עניין מהלך המזלות:

וגמטריאות - חשבון האותיות:

פרפראות לחכמה - כמו הפרפראות שרגילין לאכול בסוף הסעודה לקינוח דרך תענוג, כך החכמות הללו מכבדות את בעליהם בעיני הבריות:

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מו"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה א'

רבינו ברטנורא

בן זומא - לפי שלא האריך ימים ולא נסמך שיקרא רבי, היו קורין אותו על שם אביו. וכן בן עזאי. ושניהם שמם שמעון:

איזהו חכם - הכי קאמר, איזהו חכם שראוי שיתהלל בחכמתו:

הלומד מכל אדם - ואע"פ שהוא קטן ממנו. שכיון שאינו חס על כבודו ולומד מן הקטנים, ניכרים הדברים שחכמתו היא לשם שמים ולא להתייחר ולהתפאר בה:

שנאמר מכל מלמדי השכלתי - וסיפא דקרא כי עדותיך שיחה לי, כלומר הייתי לומד תורה מכל מלמדי ואפילו מן הקטנים ממני ולא הייתי חושש לכבודי, כי עדותיך שיחה לי, שכל כוונתי היתה לשמים בלבד. וכן איזהו גיבור, שראוי שיתהלל בגבורתו, הכובש את יצרו:

שנאמר טוב ארך אפים מגבור - הכי הוי פירושא דקרא, טוב ארך אפים הבא מצד הגבורה של כבוש היצר, לא מצד רכות הטבע. וכן מושל ברוחו כשבא מלוכד עיר, מן המלך שלאחר שכבש את העיר ובאו לידו האנשים המורדים בו, מושל ברוחו ואינו הורגן:

איזהו עשיר - הראוי לו להתהלל בעשרו. השמח בחלקו:

איזהו מכובד - לפי ששלשה דברים טובים הללו שזכרו לעיל, שהם החכמה והגבורה והעושר, הזוכה בהם הוא נכבד מעצמו בעיני אלהים ואדם, ואף אם הבריות לא יכבדוהו בעבורם, לכך חיבר התנא לזה ואמר מי שיש בו המידות הללו והוא נכבד בעצמו, מה יעשה ויהיה מכובד מאחרים, יכבד את הבריות: **כי מכבדי אכבד** - והדברים ק"ו, ומה הקב"ה שהוא מלך הכבוד וכל מה שברא בעולמו לא ברא אלא לכבודו, מכבד את מכבדיו, ק"ו לבשר ודם: **ובווי יקלו** - למדנו ענוותנותו של הקב"ה. לא אמר ובוזי אקלל, אלא יקלו מעצמם. ובכבוד הצדיקים הקפיד יותר, שנאמר [\(בראשית יב\)](#) ומקללך אאור:

בד"כ אל לו לאדם להתפאר ולשבח את עצמו על דברים טובים הקיימים בו, אלא א"כ דברים אלו מקדמים אותו בעבודת ה'. עניין זה נלמד מהפסוק (ירמיהו ט, כ"ב) "כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגיבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו" ובפסוק הבא נכתב "כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי" ועל סמך פסוק זה אומר התנא

בן זומא* אומר: איזהו חכם מי ראוי שיתפאר וישתבח בעצמו שיקרא חכם, זהו מי... **הלומד מכל אדם** שלומד מכל אדם תורה**, גם מכאלו שהם פחות חכמים ממנו, ואפילו מילדים ואינו מתבייש בכך, **שנאמר** על דוד המלך: (תהלים קיט, צט) **מִכָּל מְלַמְדֵי הַשִּׁכְלָתִי** שהיה למד תורה מכל אדם, גם מילדים קטנים ולא פחד שדבר זה יפגע בכבודו, וזאת עשה... **כי עדותיך שיחה לי** היות וכל כוונתו היתה ללמוד כמה שיותר תורה לשם שמים. **איזהו גבור** מי ראוי שישתבח ויתפאר בעצמו להיקרא גיבור **הכובש את יצרו** זהו מי ששולט ביצריו ותאוותיו ולא הולך אחריהם, **שנאמר:** (משלי טז, לב) **טוב** חשוב יותר הוא מי שהינו **אָרַךְ אַפַּיִם** סבלני ולא ממהר להגיב, שבכך הוא מראה שהוא שולט ביצריו **מגבור** מגיבור מלחמה, וכן חשוב יותר הוא מי ש... **ומשל ברוחו** ולא ממהר לכעוס **מלכד עיר** ממי שיש בידו יכולת לכבוש ערים. **איזהו עשיר** מי ראוי שיתפאר וישתבח בעצמו שהינו עשיר, זהו מי... **השמח בחלקו** ששמח במה שנותן לו הקב"ה ולא מסתכל על מה שיש לאחרים ולו אין, **שנאמר:** (תהילים קכח, ב) **יָגִיעַ כַּפְיֶךָ כִּי תֹאכַל** אם אתה אוכל ממה שאתה עבדת והרווחת **אשריך וטוב לך** שמח בכך שזכית לכך. **אשריך וע"י** כך תהיה מאושר, **בעולם הזה** שלא תזדקק למתנת בשר ודם. **וטוב לך** ויהיה לך טוב, **לעולם הבא** שלא תיענש בעוון שקר וגזל בעולם הבא אם תנסה להשיג כסף בדרכים לא ישרות. עד כאן עסקה המשנה באדם שמשתבח לעצמו אבל... **איזהו מכבד** מה יעשה האדם כדי שגם אחרים יכבדו אותו, **המכבד את הבריות** יכבד הוא את האחרים ולא יזלזל בהם ואז הם יכבדו גם אותו, עניין זה נלמד ממה... **שנאמר:** (ש"א ב, ל) **כי מכבדי אכבד** שנאמר על הקב"ה, ואנו נלמד קל וחומר, ומה הקב"ה שהוא מלך הכבוד, מכבד את מי שמכבד אותו, קל וחומר, שסתם בני אדם מכבדים את מי שמכבד אותם **ובזי** ומי שמבזה את הקב"ה **יקלו** יפלו מעצמם ואין צורך אפילו לקללם:

* שמו שמעון, והיות ונפטר צעיר לא הספיק לקבל סמיכה, ולכן לא נקרא רבי אלא נקרא על שם אביו בן זומא

** ובתנאי שאותו אדם הוא ירא שמים